

TAJNÁ NÁUKA: Zväzok I. – Kozmogenéza

Syntéza vedy, náboženstva a filozofie
H. P. Blavatská,
Autorka diela „Odhalená Izis“

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda.“

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

[[Predhádzajúca časť]] >> www.stahujte.cez-okno.net/tajna-nauka/10.h.p.blavatska-tajna-nauka-zvazok-I.-kozmogeneza-kniha-I.-cast-I.-kozmicka-evolucia-komentare-k-siedmim-strofam-STROFA-VI-2.pdf

Zväz. 1, Strana 170 TAJNÁ NÁUKA

DODATOČNÉ FAKTY A VYSVETLENIA TÝKAJÚCE SA ZEMEGÚL A MONÁD

Je potrebné poznamenať dve vyhlásenia učené v „Ezoterickom Buddhizme“ a citovať autorove zmýšľanie. Na s. 47 (piate vydanie) sa hovorí: —

„ . . . duchovné monády . . . úplne nedokončujú svoju existenciu nerastu na Zemeguli A, potom ju dokončia na Zemeguli B, a tak ďalej. Prechádzajú niekoľkokrát okolo celého kruhu ako nerasty, a potom znovu niekoľkokrát dookola ako rastliny, a niekoľkokrát ako zvieratá. Zámerne sa zatiaľ zdržiavame zachádzať do číslic,“ atď., atď.

Toto bol múdry kurz, prijatý so zreteľom na veľké utajenie zachovávané ohľadne počtov a čísel. Táto zdržanlivosť sa teraz čiastočne uvoľňuje, ale snád' by bolo lepšie, ak by sa reálne čísla týkajúce sa Kruhov a evolučných obehov vtedy buď vyzradili úplne, alebo celkom odopreli. P. Sinnett dobre rozumel tomuto problému, keď povedal (s. 140), že: „Z dôvodov, ktoré nie sú pre nezasvätených do božského jednoduchého, držiteľia okultných vedomostí sa obzvlášť zdráhajú rozširovať fakty týkajúce sa Kozmogónie, hoci je to pre nezasvätených ťažké pochopiť, prečo by mali byť odopreté.“

Že tam boli také dôvody, je evidentné. Avšak, je to práve táto zdržanlivosť, ktorá spôsobuje väčšinu zmätených predstáv niektorých východných i západných žiakov. Ťažkosti vo forme súhlasu s dvoma konkrétnymi posudzovanými doktrínami sa zdali veľké práve kvôli absencii nejakého údajja, o ktorý by sa dalo oprieť. Ale bolo to tam. Pre čísla patriace k Okultným nie je možné poskytnúť výpočty — ako Majstri mnohokrát vyhlásili — mimo kruh zaručených čelov, a dokonca ani títo nemôžu porušiť pravidlá.

Aby sa veci učinili jednoduchšími, bez dotýkania sa matematických aspektov náuky, uvedené učenie sa môže rozšíriť a môžu sa vyriešiť niektoré nejasné

Zväz. 1, Strana 171 MYSTÉRIUM MESIACA ODHALENÉ

body. Keďže evolúcia Zemegúl' a Monád je tak tesne premiešaná, spravíme z dvoch učení jedno. Pokiaľ ide o Monády, čitateľ má mať na pamäti, že východná filozofia odmieta západné teologické dogmy novostvorenej duše pre každé narodené dieťa, keďže je to nefilozofické, a tiež v hospodárení Prírody nemožné. Musí existovať obmedzené množstvo Monád vyvíjajúcich sa a stávajúcich sa viac a viac dokonalými prostredníctvom ich asimilácie mnohých za sebou idúcich osobností, v každom novom Manvantara. Toto je absolútne nevyhnutné so zreteľom na náuky Znovuzrodenia, Karmy, a postupný návrat ľudskej Monády do svojho zdroja — *absolútneho* Božstva. Takže, hoci hostitelia viac alebo menej pokročilých Monád sú takmer nespočítateľní, sú stále koneční, ako všetko v tomto Vesmíre diferenciácie a konečnosti.

Ako je to zobrazené v dvojitom grafe ľudských „princípov“ a vzostupujúcich Zemegúl' reťazcov svetov, existuje večné zreťazenie príčin a následkov, a dokonalá analógia, ktorá prebieha skrz, a spája, všetky línie evolúcie. Jedno plodí druhé — zemegule ako osobnosti. Ale začneme od začiatku.

Všeobecný náčrt procesu, ktorým sa formujú následné planetárne reťazce, bol práve poskytnutý. Kvôli zamedzeniu budúcim mylným predstavám, je možné poskytnúť určité ďalšie detaily, ktoré tiež osvetlia históriu ľudstva na našom vlastnom reťazci, potomstve reťazca Mesiaca.

V schémach na s. 172, Obr. 1, predstavuje „lunárny reťazec“ siedmich planét pri počiatku svojho siedmeho alebo posledného Kruhu; zatiaľ čo Obr. 2 predstavuje „zemský reťazec“, ktorý bude, ale ešte nejestvuje. Sedem Glóbusov každého reťazca je rozlíšených v ich cyklickom poradí písmenami A až G, Glóbusy reťazca Zeme sú ďalej označené krížikom — + — symbolom Zeme.

Teraz musí byť pripomenuté, že Monády, obiehajúce okolo akéhokoľvek sedmičkového reťazca, sú rozdelené do siedmich tried alebo hierarchií, podľa svojich príslušných stupňov evolúcie, vedomia a prospešnosti. Nasledujme teda poradie ich objavenia sa na planéte A, v prvom Kruhu. Časopriestory medzi objavením sa týchto hierarchií na akomkoľvek Glóbuse sú tak nastavené, že keď sa Trieda 7, posledná, objaví na Glóbuse A, Trieda 1, prvá, práve prešla na Glóbus B, a tak ďalej, krok za krokom, všetko okolo reťazca.

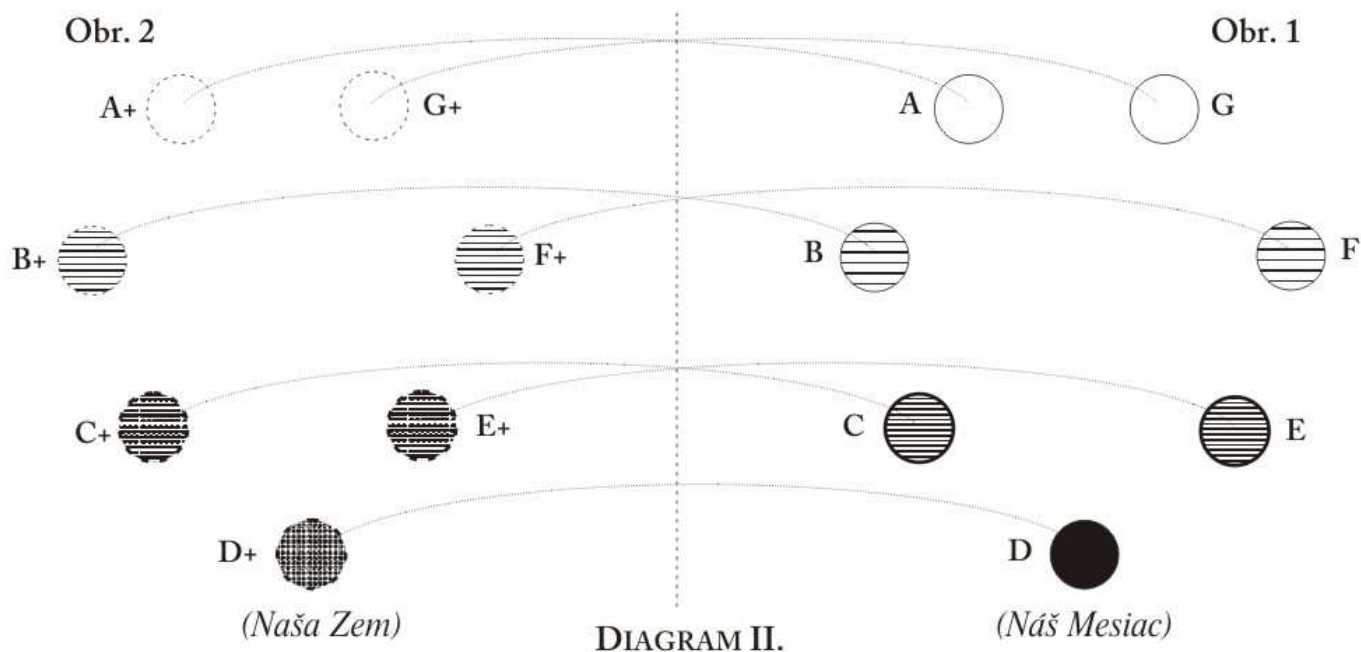
Znovu, v Siedmom Kruhu Lunárneho reťazca, keď Trieda 7,

Zväz. 1, Strana 172 TAJNÁ NÁUKA

posledná, ukončí Glóbus A, tak Glóbus, namiesto toho, aby zaspal, ako to robil v predchádzajúcich Kruhoch, začne umierať (začne ísť do svojej planetárnej pralaje);* a pri umieraní následne prenáša, ako to práve bolo povedané, svoje „princípy“, alebo životné elementy a energiu, atď., jeden za druhým na nové „lajacentrum“, ktoré začína formovanie Glóbusu A na Zemskom Reťazci. Podobným procesom prechádza každý Glóbus „lunárneho reťazca“ jeden za druhým, každý formujúc nový Glóbus „zemského reťazca.“ Náš Mesiac bol štvrtým Glóbusom zo série, a bol

ZEMSKÝ REŤAZEC

LUNÁRNY REŤAZEC

na tej istej úrovni vnímania ako naša Zem. Ale Glóbus A z lunárneho reťazca nie je úplne „mŕtvy“, dokým prvé Monády prvej triedy neprešli od Glóbusu G alebo Z, posledného z „lunárneho reťazca“ do Nirvány,

Poznámka(y)

* Okultizmus rozdeľuje obdobia Odpočinku (Pralaja) do niekoľkých druhov; existuje *individuálna* pralaja každého Glóbusu, ako ľudstvo a život prechádzajú na ďalšiu; sedem menších Pralaja v každom Kruhu; *planetárna* Pralaja, kedy sa sedem *Kruhov* dokončí; *Solárna* Pralaja, kedy je celý systém na konci; a nakoniec Univerzálna Maha — alebo Brahma — Pralaja pri uzavretí „Veku Brahma.“ Toto sú tri hlavné *pralaja* alebo „deštrukčné periódy.“ Existuje mnoho ďalších menších, ale s tými sa v súčasnosti nezaobráame.

Zväz. 1, Strana 173 ZEM, DIEŤA MESIACA

ktorá ich čaká medzi dvomi reťazcami; a podobne pre všetky ďalšie Glóbusy, ako je uvedené, každá dávajúci zdroj príslušnej zemeguli „zemského reťazca.“

Ďalej, keď je Glóbus A z nového reťazca pripravený, inkarnuje sa naň prvá trieda alebo Hierarchia Monád z Lunárneho reťazca v najnižšej ríši, a tak ďalej jeden za druhým. Výsledkom tohto je, že je to len prvá trieda Monád, ktorá dosiahne ľudský stav vývoja počas prvého Kruhu, pretože druhá trieda, na každej planéte, prichádzajúca neskôr, nemá čas na dosiahnutie toho stupňa. Takže Monády Triedy 2 dosahujú vznikajúci ľudský stupeň len v Druhom Kruhu, a tak ďalej až do stredu Štvrtého Kruhu. Ale v tomto bode — a na tomto Štvrtom Kruhu, v ktorom sa ľudský stupeň *úplne* vyvinie — sa „Dvere“ do ľudskej ríše zatvoria; a odteraz je množstvo „ľudských“ Monád, *t.j.*, Monád na ľudskom stupni vývoja, dokončený. Pretože Monády, ktoré nedosiahli ľudský stupeň vývoja do tohto bodu, nachádzajú sa kvôli evolúcii samotného ľudstva tak ďaleko vzadu, že dosiahnu ľudský stupeň len na záver siedmeho a posledného Kruhu. Preto na tomto reťazci nebudú ľudia, ale budú tvoriť ľudstvo budúcich Manvantara a budú odmenení tým, že sa spolu stanú „Ľuďmi“ na vyššom reťazci, takto získajúc svoje Karmické odškodnenie. Pre toto ale existuje *jedna ojedinelá výnimka*, kvôli veľmi dobrým dôvodom, o ktorých budeme hovoriť ďalej. Toto však vysvetľuje rozdielnosť v rasách.

Takto sa stáva zrejším, aká dokonalá je analógia medzi procesmi Prírody v Kozme a v individuálnom človeku. Ten posledne menovaný žije prostredníctvom svojho životného cyklu, a umiera. Jeho „vyššie princípy,” zodpovedajúce vo vývoji planetárneho reťazca cyklickým Monádami, prechádzajú do Dévačanu, ktorý zodpovedá „Nirváne” a stavom odpočinku ležiacim medzi dvoma reťazcami. Nižšie „princípy” Človeka sú dezintegrovane v čase a Príroda ich znovu používa pre vznik nových ľudských princíпов, a ten istý proces sa uskutočňuje v dezintegrácii a vzniku Svetov. Analógia je takto tým najistejším sprievodcom pochopenia Okultných učení.

Toto je jedno zo „siedmich mystérií Mesiaca,” a teraz je odhalené. Sedem „mystérií” nazývajú Japonci *Yamabúsis*, sekta mystikov Lao-Tse a asketickí mníši z Kioto, Dzenodó — „sedem klenotov.” Lenže japonskí a čínski

Zväz. 1, Strana 174 TAJNÁ NÁUKA

Buddhistickí askéti a Zsvätenci sú, ak je to možné, ešte viac mlčanlivejší pri dávaní svojich „Znalostí”, než Hindovia.

No čitateľovi sa nesmie dovoliť, aby pustil zo zreteľa Monádu, a musí byť osvietený, čo sa týka ich povahy, pokiaľ je to povolené, bez porušenia najvyšších mystérií, pri ktorých si pisateľ žiadnym spôsobom nerobí nárok, že pozná ich posledné či konečné slovo.

Monadický Hostiteľ sa môže zhruba rozdeliť do troch veľkých tried: —

1. Najvyvinutejšie Monády (Lunárni Bohovia alebo „Duchovia,” v Indii nazývaní Pitriovia), ktorých funkciou je prejsť v prvom Kruhu celým trojitým cyklom nerastných, rastlinných a zvieracích ríš vo svojich najéterickejších, ľahkých a úplne nevyvinutých formách, aby sa odeli, a asimilovali do povahy novovytvoreného reťazca. Sú to tie, ktoré najskôr dosiahli ľudskú formu (ak môže existovať nejaká forma v ríši takmer subjektívneho) na Zemeguli A v prvom Kruhu. Preto sú to oni, ktorí vedú a predstavujú ľudský element počas druhého a tretieho Kruhu, a nakoniec vyvinú svoje tiene na začiatku Štvrtého Kruhu pre druhú triedu, alebo pre tých, ktorí prídu za nimi.

2. Tie Monády, ktoré majú ako prvé dosiahnuť ľudský stupeň počas tri a pol Kruhu, a stať sa ľudmi.*

Poznámka(y) _____

* Sme nútení tu použiť zavádzajúce slovo „Ľudia,” a toto je jasný dôkaz toho, ako málo je ktorýkoľvek európsky jazyk prispôbený na vyjadrenie týchto jemných rozdielov.

Je logické, že títo „Ľudia“ sa nepodobali na dnešných ľudí, formou ani povahou. Prečo potom, ako sa môžeme opýtať, ich vôbec nazývať „Ľudmi”? Pretože neexistuje žiadny iný výraz v nijakom západnom jazyku, ktorý približne vyjadruje tú zamýšľanú predstavu. Slovo „Človek“ aspoň indikuje, že tieto bytosti boli „MANUOVIA,” mysliace entity, akokoľvek odlišné formou a intelektom od nás. Ale v skutočnosti boli, pokiaľ sa týka duchovnosti a intelektu, skôr „bohmi“ ako „Ľudmi.”

S tými istými prekážkami jazyka sa stretávame pri popise „stupňov“, ktorými Monáda prechádza. Metafyzicky povedané, samozrejme je to absurdita, hovoriť o „vývoji“ Monády, alebo povedať, že ona sa stane „Človekom.” Ale akýkoľvek pokus o zachovanie metafyzickej presnosti jazyka pri používaní takého jazyka, ako je angličtina, by si vyžadoval aspoň tri ďalšie zväzky tohto diela, a znamenalo by to množstvo doslovného opakovania, ktoré by bolo nesmierne únavné. Je logické, že MONÁDA nemôže postupovať ani sa vyvíjať, alebo dokonca byť ovplyvňovaná zmenami stavov, ktorými prechádza. *Nie je z tohto sveta ani úrovne*, a môže sa porovnávať len s nezničiteľnou hviezdou božského svetla a ohňa, vrhnutou na našu [[Poznámka pokračuje na nasledujúcej strane]]

Zväz. 1, Strana 175 KLASIFIKÁCIA MONÁD

3. Zaostávajúci; Monády, ktoré sú oneskorené, a ktoré vôbec nedosiahnu z dôvodu Karmických prekážok ľudský stupeň počas tohto cyklu alebo Kruhu, neprichádzajúc o jednu výnimku, o ktorej sa bude hovoriť inde, ako už bolo sľúbené.

Teraz je evolúcia *externej* formy tela okolo *astrálu* produkovaná pozemskými silami, práve tak ako v prípade nižších ríš; ale evolúcia vnútorného alebo skutočného ČLOVEKA je čisto duchovná. Teraz to už viac nie je prechádzanie neosobnej Monády cez mnohé a rôzne formy hmoty — obdarené prinajlepšom inštinktom a vedomím na celkom odlišnej úrovni — ako v prípade externej evolúcie, ale cestami „pútnickej duše“ cez rôzne *stavy nielen hmoty* ale Seba-vedomia a seba-vnímania, alebo vnemu z vnímania. (Pozrite „*Bohovia, Monády a Atómy.*“)

MONÁDA sa vynára zo svojho stavu duchovného a intelektuálneho nevedomia; a, preskočiac prvé dve úrovne — príliš blízko ABSOLÚTNEHO na dovolenie akejkoľvek korelácie s čímkoľvek na nižšej úrovni — dostáva sa priamo na úroveň Mentality. Ale tam nie je v celom vesmíre žiadna úroveň so širším okrajom, alebo širšou pôsobnosťou vo svojich takmer nekonečných gradáciách vnemových kvalít a kvalít vnímania, než táto úroveň, ktorá má vo svojom otočení primeranú menšiu úroveň pre každú „formu,“ od monády nerastov až do chvíle, kedy tá monáda prostredníctvom evolúcie rozkvitne do BOŽSKEJ MONÁDY. Ale celý ten čas je stále jednou a tou istou Monádou, odlišujúcou sa len vo svojich inkarnáciách, cez svoje vždy následné cykly čiastočného alebo úplného zatmenia ducha, či čiastočného alebo úplného zatmenia hmoty — dvoch pólových protikladov — ako vystupuje do ríš mentálnej duchovnosti, alebo zostupuje do hlbok materiálnosti.

Vráťme sa k „Ezoterickému Buddhizmu.“ Je tam uvedené s ohľadom na enormné obdobie ležiace medzi epochou nerastov na Zemeguli A, a epochou človeka,* že: „Úplný vývoj

Poznámka(y) _____

[[Poznámka pokračuje z predchádzajúcej strany]] Zem ako brvno spásy pre osobnosti, v ktorých prebýva. Je to pre tú posledne menovanú, ktorá sa jej pridŕža; a takto sa spoluúčastní na jej božskej povahe, získajúc nesmrteľnosť. Ponechaná sama na seba, Monáda sa nepridŕža nikoho, no ako „brvno“, je nesená k ďalšej inkarnácii prostredníctvom vytrvalého prúdu evolúcie.

* Výraz „Epocha človeka“ je tu použitý kvôli nevyhnutnosti nazvať štvrtú ríšu, ktorá nasleduje po zvieracej. Ale popravde, „Človek“ na Zemeguli A počas Prvého Kruhu nie je nijaký Človek, ale jeho prototyp alebo bezrozmerný obraz z astrálnych oblastí.

Zväz. 1, Strana 176 TAJNÁ NÁUKA

epochy nerastov na Zemeguli A, pripravuje cestu pre rastlinný vývoj, a akonáhle začne, životný podnet nerastov pretečie na Zemeguľu B. Potom, keď je rastlinný vývoj na Zemeguli A ukončený a začne zvierací vývoj, rastlinný životný podnet pretečie na Zemeguľu B, a podnet nerastu prechádza na Zemeguľu C. Potom nakoniec prichádza ľudský životný podnet na Zemeguľu A.” (Strana 49.)

A tak to pokračuje počas troch Kruhov, kedy to ochabuje, a nakoniec sa zastaví na prahu našej Zemegule, v Štvrtom Kruhu; pretože ľudské obdobie (bytia pravého fyzického človeka), siedme, je dosiahnuté. Toto je evidentné, pretože ako bolo povedané, „. . . jestvujú procesy evolúcie, ktoré predchádzajú ríšu nerastov, a takto vlna evolúcie, vskutku niekoľko vln evolúcie, predchádza vlnu nerastov vo svojom postupe okolo sfér“ (*tamtiež*).

A teraz musíme citovať z ďalšieho článku, „Nerastná Monáda“ v diele „*Päť Rokov Teozofie,*“ s. 273 et seq.* „Jestvuje sedem ríš. Prvá skupina zahrňuje tri stupne elementálov, alebo rodiacich sa centier síl — od prvého stupňa diferenciácie (od) Múlaprakriti (alebo skôr Pradhana, prvotná homogénna podstata) po svoj tretí stupeň — *t.j.*, od úplného nevedomia po polo-vnímanie; druhá alebo vyššia skupina zahŕňa ríše od rastlín po človeka; ríša nerastov takto formujúc stredný alebo bod obratu v stupňoch „Monadickej Esencie,“ považovanej za evolučnú energiu. Tri stupne (sub-fyzické) na elementálnej strane; ríša nerastov; tri stupne na objektívnej fyzickej** strane — toto je (prvých alebo predbežných) sedem spojení evolučného reťazca.“

„Predbežné”, pretože sú prípravné, a hoci patria v skutočnosti k prirodzeným, predsa by sa mali správnejšie opísať ako pod-prirodzená evolúcia. Tento proces robí zastávku vo svojich stupňoch na Treťom, na prahu Štvrtého stupňa, kedy sa stáva, na úrovni prirodzenej evolúcie, prvým skutočne na človeka zameraným stupňom, takto formujúc s tromi elementárnymi ríšami desiatku, Sefirotálne číslo. Je to v tomto bode, že začína: —

„Pokles ducha do hmoty ekvivalentný k vzostupu vo fyzickej

Poznámka(y) _____

* a nasledujúce, pozn. prekl.

** Fyzická tu znamená diferencovaná pre kozmické účely a prácu; „fyzická strana,” predsa len, ak cieľ vnímania bytostí z iných úrovní je pre nás na našej úrovni úplne subjektívny.

Zväz. 1, Strana 177 AKO HORE, TAK DOLE, TO JE ZÁKON

evolúcii; opätovný vzostup z najhlbších hlbín materiálnosti (nerast) smerom k svojmu *status quo ante**, s príslušnou stratou konkrétneho organizmu — až po Nirvánu, nulový bod diferencovanej hmoty.” („*Päť rokov Teozofie*,” s. 276.)

Preto sa stáva zjavným, že to, čo sa v *Ezoterickom Buddhizme* vecne nazýva „Vlnou evolúcie,” a nerastným, rastlinným, zvieracím a ľudským impulzom,” sa zastavuje pri dverách našej Zemegule, pri jej Štvrtom cykle alebo Kruhu. Je to v tomto bode, že Kozmická Monáda (Buddhi) sa spojí a stane sa vozidlom Átmického Lúča, *t.j.*, prebudí sa (Buddhi) k jeho vnímaniu (Átman); a takto vstúpi na prvý krok nového sedmičkového rebríka evolúcie, ktorá ho prípadne bude viesť k desiatemu (počítajúc od najnižšieho smerom nahor) Sefirotálnemu stromu, Korune.

Všetko vo Vesmíre nasleduje analógiu. „Ako hore, tak dole”; Človek je mikrokozmosom Vesmíru. To, čo sa deje na duchovnej úrovni, sa opakuje na Kozmickej úrovni. Konkretizácia nasleduje líniu abstrakcie; korešpondujúce s najvyšším musí byť to najnižšie; materiálne k duchovnému. Takto, korešpondujúc so Sefirotálnou Korunou (alebo hornou triádou) jestvujú tri elementálne Ríše, ktoré predchádzajú Nerastné (pozrite graf na s. 277 v diele *Päť rokov Teozofie*), a ktoré, používajúc jazyk Kabalistov, zodpovedajú v Kozmickej diferenciácii svetom Formy a Hmoty od Super-Duchovnej k Archetypálnej.

Čo je potom „Monáda”? A aký vzťah má k Atómu? Nasledujúca odpoveď sa zakladá na vysvetleniach daných ako odpoveď na tieto otázky v hore citovanom článku: „Nerastná Monáda,” ktorý napísal autor.

„Všetko a nič,” je odpoveďou na druhú otázku, „pre atóm alebo molekulu, ako v súčasnosti existujú vo vedeckom poňatí. Nie je to možné porovnať ani s mikroskopickým organizmom, raz zatriedeným medzi polygastrické nálevníky, a teraz považované za rastlinu, a zatriedené medzi Riasy; ani nie je celkom Monas Peripatetikov. Fyzicky alebo konštitučne sa nerastné monády odlišujú, samozrejme, od ľudskej monády, ktorá nie je ani fyzická ani jej konštitúciu nie je možné vyjadriť chemickými symbolmi ani prvkami.” Skrátka, keďže duchovná Monáda je Jedna, Univerzálna, Neobmedzená a Nekonečná, ktorej lúče, predsa len formujú to, čo my, v našej nevedomosti, nazývame „Individuálnymi Monádami” ľudí,

Poznámka(y) _____

* predošlému stavu, pozn. prekl.

Zväz. 1, Strana 178 TAJNÁ NÁUKA

tak Nerastná Monáda — súc na opačnom bode kruhu — je tiež Jedna — a z nej pokračujú nespočetné fyzické atómy, ktoré Veda začína považovať za individualizované.

Ako inak by niekto mohol doložiť a vysvetliť matematicky evolučný a špirálový progres Štyroch Ríš? „Monáda” je kombináciou posledných dvoch „princípov” v človeku, 6. a 7., a správne povedané, termín „ľudská monáda” platí len pre duálnu dušu (Átma-Buddhi), nie pre jej najvyšší duchovný oživujúci Princíp,

samotný Átma. Ale keďže Duchovná Duša, ak je odlúčená od posledne menovaného (Átma), nemohla by mať žiadne bytie, žiadna bytosť by sa takto nenazývala . . . Teraz Monádová, alebo skôr Kozmická Esencia (ak je taký výraz povolený) v nerastnom, rastlinnom a zvieracom, hoci sa tá istá cez série cyklov od najnižšieho elementálneho až po Ríšu Dévov, predsalen odlišuje v stupnici postupu. Bolo by veľmi zavádzajúce predstaviť si Monádu ako oddelenú Entitu, vlečúc sa svojou pomalou cestou zvláštnou trasou cez nižšie Ríše, a po nespočetných sériách transformácií vykvitnúc do ľudskej bytosti; v krátkosti, že Humboldtova Monáda sa datuje späť k Monáde atómu pazúrka. Namiesto toho, aby sa povedalo „Nerastná Monáda,” správnejšou frazeológiou vo fyzikálnej Vede, ktorá diferencuje každý atóm, by samozrejme bolo nazvať ju „Monádou manifestujúcou sa vo forme Prakriti nazývanej Ríša Nerastov.” Atóm, ako je znázornený v štandardnej vedeckej hypotéze, nie je čiastočkou niečoho, oživenou prostredníctvom niečoho psychického, smerujúcou po aeónoch k rozkvetu ako človek. Ale je to konkrétna manifestácia Univerzálnej Energie, ktorá samotná sa ešte nestala individualizovanou; postupnou manifestáciou jedného Univerzálneho Monas. Oceán (hmoty) sa nerozdeľuje do svojho potenciálu a základných kvapiek, pokým rozmach životného impulzu dosiahne evolučný stupeň narodenia človeka. Tendencia smerom k segregácii do individuálnych Monád je postupná, a u vyšších zvierat prichádza takmer k tomu bodu. Peripatetikovia aplikovali slovo Monas na celý Kozmos, v panteistickom zmysle; a Okultisti, prijímajúc túto myšlienku kvôli pohodliu, rozlišujú progresívne stupne evolúcie, konkrétne od abstraktných prostredníctvom termínov, z ktorých príkladmi sú „Nerastná, Rastlinná, Zvieracia (atď.), Monáda”. Ten termín znamená jedine to, že prílivová vlna duchovnej evolúcie prechádza cez oblúk svojho kruhu.

„Monádová

Zväz. 1, Strana 179 LUNÁRNE MONÁDY

Esencia” sa začína neznateľne diferencovať smerom k individuálnemu vedomiu v Rastlinnej Ríši. Keďže Monády sú nezlúčené veci, ako to správne definoval Leibnitz, je to duchovná esencia, ktorá ich oživuje v ich stupňoch diferenciacie, ktorá náležite vytvára Monádu — nie zhuk atómov, ktorý je len vozítkom a látkou, cez ktoré rozochvieva nižšie a vyššie stupne inteligencie.

Leibnitz si predstavoval Monády ako elementárne a nezničiteľné jednotky obdarené *silou dávania a prijímania* s rešpektom k iným jednotkám, a tak stanovujúc všetky duchovné a fyzické javy. Je to on, kto vynášiel termín vnímanie, ktorý spolu s nervovým (nie vnímaním, ale skôr) — vzruchom, vyjadruje stav Monádového vedomia prostredníctvom všetkých Ríš až po Človeka.

Takže je možno nesprávne nazývať na striktné metafyzických riadkoch Átma-Buddhi MONÁDOU, keďže z materialistického pohľadu je duálna a preto zložená. Ale keďže Hmota je Duch, a *vice versa**; a keďže Vesmír a Božstvo, ktoré informuje je neodmysliteľne oddelené jedno od druhého; tak je to v prípade Átma-Buddhi. Ten posledne menovaný, súc vozítkom toho predošlého, Buddhi stojí v tom istom vzťahu k Átma, ako Adam-Kadmon, Kabalistický Logos, k En-Soph alebo Múlaprakriti k Parabrahma.

Niekoľko slov o Mesiaci.

Môže padnúť otázka, čo sú „Lunárne Monády,” o ktorých sa práve hovorilo? Popis siedmich tried Pitriov príde neskôr, teraz je však možné uviesť niekoľko všeobecných vysvetlení. Musí byť každému jasné, že sú Monádami, ktoré, ukončiac svoj životný cyklus na lunárnom reťazci, ktorý je podriadený pozemskému reťazcu, sa naň inkarnovali. Ale existujú ešte nejaké ďalšie detaily, ktoré je možné dodať, hoci hraničia príliš blízko so zakázanou pôdou, než aby sa o nich úplne pojednávalo. Posledné slovo mystéria je vyzradené len adeptom, ale môže byť uvedené, že náš satelit je len hrubým telesom svojich neviditeľných princípov. Vidiac potom, že ako existuje 7 Zemí, tak existuje 7 Mesiacov, ten posledný samotný súc viditeľným; to isté platí pre Slnko, ktorého viditeľné telo sa nazýva Mája, odraz, práve tak, ako je telo človeka. „Skutočné Slnko a skutočný Mesiak sú také neviditeľné, ako skutočný človek,” hovorí okultná maxima.

A je možné *en passant*** poznamenať, že tí pradávni nakoniec neboli takí pochabí, keď prví odštartovali myšlienku „siedmich mesiacov.” Pretože hoci

Zväz. 1, Strana 180 TAJNÁ NÁUKA

sa táto koncepcia teraz berie výhradne ako astronomická miera času vo veľmi materializovanej forme, predsa sa odtiaľ vylupuje význam, stále je možné rozpoznať stopy úplne filozofickej ideí.

V skutočnosti je Mesiac satelitom Zeme len z jedného hľadiska, totiž, že fyzicky Mesiac obieha okolo Zeme. Ale z každého iného hľadiska je to Zem, ktorá je satelitom Mesiaca, a nie *vice versa*. Prekvapujúcim sa môže zdať, že to tvrdenie nie je bez potvrdenia vedeckými znalosťami. Dokázané to je prostredníctvom prílivov a odlivov, cyklických zmien v mnohých formách ochorenia, ktoré súvisí s lunárnymi fázami; môže byť vystopované v raste rastlín, a je veľmi výrazné vo fenoméne ľudského tehotenstva a počatia. Dôležitosť Mesiaca a jeho vplyvu na Zem uznávali v každom starovekom náboženstve, obzvlášť v židovskom, a zaznamenali ho mnohí pozorovatelia psychických a fyzických fenoménov. Ale, pokiaľ Veda vie, Zemské dianie na Mesiaci je obmedzené fyzikálnou príťažlivosťou, ktorá spôsobuje, že krúži na jej obežnej dráhe. A ak by oponent trval na tom, že samotný tento fakt je dostatočným dôkazom toho, že Mesiac je skutočne satelitom Zeme na iných úrovniach diania, je možné odpovedať otázkou, či matka, ktorá chodí okolo kolísky svojho dieťaťa a dozerá naň, je nadriadenou svojho dieťaťa alebo je od neho závislá; hoci v jednom zmysle je jeho satelitom, predsa však je určite staršia a úplnejšie vyvinutá ako dieťa, ktoré stráži.

Je to teda Mesiac, ktorý zohráva tú najväčšiu a najdôležitejšiu úlohu, jednak vo formovaní samotnej Zeme, tak aj v jej zaľudnení ľudskými bytosťami. „Lunárne Monády“ alebo Pitriovia, predchodcovia človeka, sa v skutočnosti stávajú človekom samotným. Oni sú „Monádami“, ktoré vstupujú do cyklu evolúcie na Zemeguli A, a ktoré, ako to práve bolo ukázané, prechádzajú okolo reťazca planét, vyvíjajú ľudskú formu. Na začiatku ľudského stupňa Štvrtého Kruhu na tejto Zemeguli sa „prehrýzli“ svojimi astrálnymi dvojníkmi z „opičích foriem“, ktoré vyvinuli v Kruhu III. A je to táto subtílna, jemnejšia forma, ktorá slúži ako model, okolo ktorého Príroda buduje fyzického človeka. Tieto „Monády“ alebo „božské iskry“ sú takto „Lunárnymi“ predchodcami, samotnými Pitriami. Pretože títo „Lunárni Duchovia“ sa musia stať „Ľuďmi“, aby ich „Monády“ mohli dosiahnuť vyššiu úroveň aktivity a seba-vedomia, *t.j.*, úroveň Manasa-Putras, tými, ktorí

Poznámka(y) _____

* naopak, pozn. prekl.

** mimochodom, pozn. prekl.

Zväz. 1, Strana 181 TROJITÁ EVOLÚCIA V PRÍRODE

obdarúvajú „bezvedomé“ schránky, vytvorené a informované od Pitriov, „mysľou“ v neskoršej časti Tretej Koreňovej Rasy.

Tým istým spôsobom „Monády“ alebo Egá ľudí siedmeho Kruhu našej Zeme, potom ako naše vlastné Zemegule A, B, C, D, *et seq.**, lúčiac sa so svojou životnou energiou, informujú a tým povolajú do života iné laja-centrá, smerujúce k žitiu a konaniu na stále vyššej úrovni bytia — tým istým spôsobom Pozemskí „Predchodcovia“ vytvárajú tých, ktorí sa stanú ich nadradenými.

Stáva sa teraz jasným, že v Prírode existuje trojitá evolučná schéma, pre formovanie troch *periodických Upadhi*; alebo skôr troch oddelených schém evolúcie, ktoré sú v našom systéme v každom bode nevyprostitelne pretkané a premiešané. Toto sú Monádové (alebo duchovné), intelektuálne, a fyzické evolúcie. Tieto tri sú konečné aspekty alebo odrazy na poli Kozmickej Ilúzie ÁTMA, siedmej, JEDNEJ REALITY.

1. Monádové sa týka, ako to naznačuje názov, rastu a vývoja stále vyšších fáz činnosti Monády v spojení s:

2. Intelektuálnom, reprezentovaným Manasa-Dhjániovia (Solárnymi Dévami alebo Agnišwatta Pitriami) „darcami inteligencie a vedomia“** človeku a: —

3. Fyzičnom, reprezentovaným Čhajas lunárnych Pitriov, okolo ktorých Príroda vytvorila súčasné fyzické telo. Toto telo slúži ako vozítko pre „rast“ (aby sme použili zavádzajúce slovo) a transformácie prostredníctvom Manas a — kvôli hromadeniu skúseností — konečné na NEKONEČNÉ, prechodné na Večné a Absolútne.

Každý z týchto troch systémov má svoje vlastné zákony, a je ovládaný a vedený rôznymi skupinami najvyšších Dhjániov alebo „Logoi***.“ Každý je zastúpený v konštitúcii človeka, Mikrokozme veľkého Makrokozmu; a je to zjednotenie týchto troch prúdov v ňom, ktoré ho činia komplexnou bytosťou, akou je teraz.

„Príroda,“ fyzikálna evolučná Sila, by nikdy nedokázala vyvíjať inteligenciu bez pomoci — môže vytvárať len „bezduché formy,“ ako to bude vidieť v našej „ANTROPOGENÉZE.“ „Lunárne Monády“ nemôžu postupovať, pretože ešte nemali dostatočný dotyk s formami

Poznámka(y) _____

* a nasledujúcich, pozn. prekl.

** Vid' ZÁVER v Časti II. tejto Knihy

*** plurál od slova „Logos“, pozn. prekl.

Zväz. 1, Strana 182 TAJNÁ NÁUKA

vytvorenými „Prírodou“ dovoliť akumuláciu ich skúseností prostredníctvom jej prostriedkov. Sú to Manasa-Dhjániovia, ktorí vyplňajú ten rozdiel, a predstavujú evolučnú silu Inteligencie a Mysle, spojivo medzi „Duchom“ a „Hmotou“ — v tomto Kruhu.

Tiež sa musí vziať do úvahy, že Monády, ktoré vstúpia do evolučného cyklu na Zemeguli A v prvom Kruhu, sú vo veľmi odlišných stupňoch vývoja. Z toho dôvodu sa tá záležitosť stáva trochu komplikovanou. . . . Poďme si to zrekapitulovať.

Najvyvinutejšie Monády (lunárne) dosiahnu ľudský zárodočný stupeň v prvom Kruhu; stanú sa pozemskými, hoci veľmi éterickými ľudskými bytosťami ku koncu Tretieho Kruhu, zostávajúce na nej (zemeguli) prostredníctvom obdobia „zahalenia“ ako semienka pre budúce ľudstvo v Štvrtom Kruhu, a takto sa stávajú priekopníkmi Ľudstva na začiatku tohto, Štvrtého Kruhu. Iní dosiahnu Ľudský stupeň len počas neskorších Kruhov, *t.j.*, v druhom, treťom alebo v prvej polovici Štvrtého Kruhu. A nakoniec, tí najviac oneskorení zo všetkých, *t.j.*, tí, ktorí stále obsadzujú zvieracie formy po strednom bode obratu Štvrtého Kruhu — sa vôbec nestanú ľuďmi počas tohto Manwantara. Dosiahnu okraj ľudstva len v závere siedmeho Kruhu, súc vo svojom obrate uvedení do nového reťazca po *pralaji* — staršími priekopníkmi, predchodcami ľudstva, alebo Semenami-Ľudstva (*Sišta*), totiž ľuďmi, ktorí budú v čele všetkých na konci týchto Kruhov.

Študent sotva potrebuje akékoľvek ďalšie vysvetlenie ohľadom úlohy, ktorú v schéme evolúcie zohrali štvrtá Zemeguľa a štvrtý Kruh.

Z predchádzajúcich diagramov, ktoré sú aplikovateľné, *mutatis mutandis**, pre Kruhy, Zemegule alebo Rasy, je vidieť, že štvrtý člen série zastáva jedinečnú pozíciu. Nie ako ostatné, Štvrtá nemá žiadnu „sesterskú“ Zemeguľu na tej istej úrovni ako je ona sama, a takto tvorí oporný bod „rovnováhy“, reprezentovaný celým reťazcom. Je sférou konečných evolučných úprav, svetom Karmických stupníc, Sieňou Spravodlivosti, kde je rovnováha zrovnaná, čo určuje budúci kurz Monády počas zvyšku jej inkarnácií v cykle. A preto je to tak, že po tomto centrálnom obrate sa presunie do Veľkého Cyklu, — *t.j.*, po strednom bode Štvrtej Rasy v Štvrtom Kruhu na našej Zemeguli — už viac žiadne Monády nemôžu vstúpiť do ľudskej ríše. Dvere sú pre tento Cyklus zatvorené a rovnováha je zrovnaná. Pretože ak by to bolo inak — ak by existovala nová duša,

Poznámka(y) _____

* s nevyhnutnými zmenami v podrobnostiach, pozn. prekl.

Zväz. 1, Strana 183 ČLOVEK, NAJSTARŠÍ SYN ZEME

stvorená pre každú z nespočetných miliárd ľudských bytostí, ktoré skonali, a ak by neexistovala žiadna reinkarnácia — stalo by sa naozaj ťažkým, poskytnúť priestor pre odtelených „Duchov;“ ani by sa nemohla nikdy zúčtovať príčina a následok utrpenia. Je to neznalosť okultných zásad a presadzovanie falošných

predstav pod zámienkou náboženského vzdelávania, ktoré vytvára materializmus a ateizmus ako protest proti tvrdeniam o božskom poriadku vecí.

Jedinými výnimkami k práve uvedenému pravidlu sú „chybné rasy“, ktorých Monády už sú vnútri ľudského stupňa, pretože skutočnosť, že tieto „zvieratá“ sú neskoršie a dokonca spoločne pochádzajúce z človeka, ich poslednými následníkmi sú ľudopi a iné opice. Tieto „ľudské podania“, úprimne, sú len zdeformované kópie raného ľudstva. Ale tomuto bude venovaná úplná pozornosť v nasledujúcej Knihe.

Pretože široko poňatý Komentár: —

1. „Každá forma na zemi, a každá smietka (atóm) v Priestore sa snaží vo svojom úsilí smerom k sebaformovaniu nasledujúci model preň umiestnený v NEBESKOM ČLOVEKU. . . . Jeho (atómová) involúcia a evolúcia, jeho vonkajší a vnútorný rast a vývoj, majú všetky jeden a ten istý objekt — človeka, ako najvyššiu fyzickú a konečnú formu na tejto zemi; MONÁDU, vo svojej absolútnej celosti a v prebudenom stave — ako vrchol božských inkarnácií na Zemi.“

2. „Dhjániovia (Pitriovia) sú tí, ktorí vyvinuli svojich BHUTA (dvojníkov) zo seba samých, ktorých RUPA (forma) sa stala vozítkom monád (siedmich a šiestich princípov), ktoré dokončili svoj cyklus transmigrácie v troch predchádzajúcich Kalpách (Kruhoch). Potom sa (astrálni dvojníci) stali ľuďmi prvej Ľudskej Rasy Kruhu. Ale neboli úplní, a boli nerozumní.“

Toto bude vysvetlené v Knihách, ktoré nasledujú. Medzitým človek — alebo skôr jeho Monáda — existuje na zemi od úplného počiatku tohto Kruhu. Ale až po našu vlastnú Piatu Rasu, vonkajšie tvary, ktoré zakrývali tých božských astrálnych dvojníkov, sa zmenili a konsolidovali s každou podrasou; súčasne so zmenou formy a fyzickej štruktúry fauny, keďže sa museli prispôbiť vždy sa meniacim podmienkam života na tejto zemeguli počas geologických období jej formatívneho cyklu. A takto majú pokračovať v zmene s každou

Zväz. 1, Strana 184 TAJNÁ NÁUKA

Koreňovou Rasou a každou hlavnou podrasou nadol do konca jednej zo Siedmich v tomto Kruhu.

3. „Vnútorný, teraz skrytý, človek bol vtedy (v začiatkoch) vonkajším človekom. Potomstvom Dhjániov (Pitriov), on bol 'syn, rovnako ako svoj otec'. Ako lotos, ktorého vonkajší tvar preberá postupne formu vzoru vnútri seba, takto sa forma človeka na začiatku vyvinula z vnútra von. Po cykle, v ktorom človek začal plodiť svoje druhy podľa vzoru prítomnej zvieracej ríše, stalo sa opačné. Ľudský plod teraz nasleduje vo svojich transformáciách všetky formy, ktoré fyzický rám človeka preberal celé tri Kalpy (Kruhy) počas skúšobných pokusov pri Plastickom formovaní okolo monády nevedomou, kvôli nedokonalosti, hmotou, v jej slepých potulkách. V súčasnom veku, fyzické embryo je rastlinou, plazom, zvieratom, predtým, než sa nakoniec stane človekom, vyvíjajúc vnútri seba svoj vlastný éterický náprotivok, v jeho otočení. Na začiatku to bol ten náprotivok (astrálny človek) ktorý, súc nevedomý, zaplietol sa do siete hmoty.“

Ale tento „človek“ patrí k štvrtému Kruhu. Ako je ukázané, MONÁDA prešla, cestujúc a súc uväznená, každou prechodnou formou cez každú ríšu prírody počas troch predchádzajúcich Kruhov. Ale monáda, ktorá sa stáva človekom, *nie je Človekom*. V tomto Kruhu — s výnimkou najvyšších cicavcov po človeku, antropoidov smerujúcich k vymretiu v tejto našej rase, kedy ich monády budú oslobodené a vstúpia do astrálnych ľudských foriem (alebo najvyšších elementálov) Šiestej* a Siedmej Rasy, a potom do najnižších ľudských foriem v piatom Kruhu — žiadne jednotky žiadnej ríše nie sú už viac oživené prostredníctvom monád, ktorým je určené stať sa človekom v ich nasledujúcom stupni, ale len od nižších Elementálov ich príslušných oblastí.**

Posledná ľudská Monáda sa inkarnovala pred začiatkom 5.

Poznámka(y) _____

* Príroda sa nikdy neopakuje, preto antropoidi našich dní neexistovali od obdobia Miocénu; až kým ako všetky krížené plemená, nezačali ukazovať tendenciu, ako plynul čas, viac a viac významnú pre návrat k typu ich prarodiča, čierneho a žltého gigantického Lemuro-Atlant'ana. Hľadať „chýbajúci článok“ je zbytočné. Pre vedcov uzatvárajúcej sa šiestej Koreňovej rasy, milióny a milióny rokov odvtedy, naše

moderné rasy, alebo skôr ich fosílie, sa objavia ako tie z malých nepodstatných opíc — vyhynutých druhov rodu homo.

** Títo „Elementáli” sa stanú ľudskými Monádami, v ich otočení, len pri nasledujúcom veľkom planetárnom Manvantara.

Zväz. 1, Strana 185 ČLOVEK, ALEBO OPICA; ČO BOLO SKÔR?

Koreňovej rasy.* Cyklus *metempsychózy*** je pre ľudskú monádu uzavretý, pretože sme v Štvrtom Kruhu a v Piatej Koreňovej Rase. Čitateľ bude musieť mať na pamäti — rozhodne každý, kto je oboznámený s „Ezoterickým Buddhizmom” — že Strofy, ktoré nasledujú v tejto Knihe a Knihe II, hovoria o evolúcii len v našom Štvrtom Kruhu. Ten posledne menovaný je cyklom bodu obratu, po ktorom, hmota,

Poznámka(y) _____

* Ako antropoidi tvoria výnimku, pretože neboli plánovaní Prírodou, ale sú priamym produktom a stvorením „nevedomého“ človeka. Hinduisti dávajú ľudoopom a opiciam božský pôvod, pretože ľudia Tretej Rasy boli bohovia z inej úrovne, ktorí sa stali „nevedomými” smrteľníkmi. Tento predmet už bol nadhodený v „Izis Odhalená” pred dvanástimi rokmi, tak jasne ako to vtedy bolo možné. Na s. 278-279 je čitateľ odkázaný na „Brahmínov, ak by poznal dôvod ohľadov, ktoré majú pre opice. Pretože potom by sa (čitateľ) snád dozvedel — ak by ho Brahman posúdil ako hodného vysvetlenia — že Hinduista vidí v opici to po čom Manu túžil, že by mal: transformáciu druhov najpriamejšie spojených s ľudskou rodinou, vetvu bastardov prichytených pri čine pred finálnym zdokonalením. Mohol by sa ďalej dozvedieť, že v očiach vzdelaného ‘pohana’ je duchovný človek alebo vnútorný človek jednou bytosťou, a jeho pozemská fyzická schránka ďalšou. Tá fyzická povaha, úžasná kombinácia fyzických korelácií síl, vždy speje smerom k dokonalosti, použijúc materiál po ruke; ako pokračuje, modeluje a pretvára, a ukončiac svoju korunujúcu prácu v človeku, predstavuje jeho samotného ako vhodný svätostánok pre zatiernenie božského Ducha.”

Okrem toho, nemecká vedecká práca je spomenutá v poznámke pod čiarou na tej istej strane. Hovorí, že hanoverský vedec nedávno vydal Knihu s názvom „Ueber die Auflosung der Arten durch Naturliche Zuchtwahl,” v ktorej ukazuje, s veľkou duchaplnosťou, že Darwin sa úplne mýlil v sledovaní človeka späť k opici. Naopak tvrdí, že je to opica, ktorá sa vyvinula z človeka. Ukazuje, že na začiatku bolo ľudstvo morálne a fyzicky typmi a prototypmi našej súčasnej Rasy, a našej ľudskej dôstojnosti, prostredníctvom krásy ich formy, pravidelnosti črt, lebečného vývoja, vznešenosti citov, hrdinských podnetov a ušľachtilosti ideálnej predstavy. Toto je čisto Brahmanická, Buddhistická a Kabalistická filozofia. Kniha je hojne ilustrovaná diagramami, tabuľkami atď. Uisťuje, že postupné zníženie a degradácia človeka, morálne a fyzicky, je možné ľahko vystopovať cez etnologickú transformáciu smerom dole k našej dobe. A ako jedna časť už degenerovala na opice, tak civilizovaný človek súčasných dní bude nakoniec, pod akciou nevyhnutného zákona nutnosti, tiež sprevádzaný potomkami. Ak smieme súdiť budúcnosť prostredníctvom aktuálnej Súčasnosti, isto sa zdá byť možným, že neduchovné a materialistické telo by malo skončiť ako Simia, skôr ako Serafovia. Ale hoci opice sa vyvinuli z človeka, isto to nie je faktom, že ľudská Monáda, ktorá raz dosiahla úroveň ľudstva, sa niekedy znovu inkarnuje do formy zvierat’a.

** sťahovania duší, pozn. prekl.

Zväz. 1, Strana 186 TAJNÁ NÁUKA

dosiahnuc svoje najnižšie hĺbky, začína sa ďalej snažiť a zduchovníeť s každou novou Rasou a s každým čerstvým cyklom. Preto študent musí dbať, aby nevidel protirečenie, kde žiadne nie je, ako sa hovorí v „Ezoterickom Buddhizme” vo všeobecnosti o Kruhoch, zatiaľ čo je myslený len Štvrtý, alebo náš súčasný Kruh. Vtedy to bolo dielo formovania; teraz je to dielo reformácie a evolučného zdokonaľovania.

Nakoniec, kvôli uzatvoreniu tejto kapitoly týkajúcej sa rôznych, ale neodvratných mylných predstáv, musíme sa odvolávať na vyjadrenie v „Ezoterickom Buddhizme”, ktoré urobilo veľmi fatálny dojem v mysliach mnohých Teozofov. Jedna nešťastná veta z práve spomínaného diela sa stále vynára na dokázanie materializmu náuky. Na s. 48, 5. Vydania, Autor, odkazujúc na pokrok organizmov Zemegúl hovorí, že „ríša nerastov nebude viac vyvíjať rastlinnú . . . než mohla Zem vyvinúť človeka z opice, kým dostala impulz.”

Či táto veta vyjadruje presne myšlienku autora, alebo je jednoducho (ako veríme, že je) *lapsus calami**, môže zostať otvorenou otázkou.

Je skutočným prekvapením zistený fakt, že „Ezoterický Buddhizmus” bol niektorými Teozofmi tak málo pochopený, pokiaľ ich viedol k domnienke, že podporoval Darwinovu evolúciu, a obzvlášť teóriu pôvodu človeka z opičieho predka. Ako píše jeden člen: „Predpokladám, že si uvedomujete, že tri štvrtiny Teozofov a dokonca nezasvätených si myslí, že čo sa týka evolúcie človeka, Darwinizmus a Teozofia si podávajú ruky.” Nič toho druhu sa pokiaľ vieme nikdy nerealizovalo, ani na to v „Ezoterickom Buddhizme” nie je nejaká ohromná záruka. Bolo opakovane uvádzané, že evolúcia, ako ju učili Manu a Kapila bola základným dielom moderných učení, ale ani Okultizmus ani Teozofia nikdy nepodporovali divoké teórie súčasných Darwinistov — najmenej zo všetkých pôvod človeka z opice. O tomto viac nabadúce. Ale je potrebné prejsť na s. 47 „Ezoterického Buddhizmu,” 5. vydania, aby sa tam našlo vyhlásenie, že „Človek patrí k ríši jasne oddelenej od zvieracej.” S tak jasným a zrozumiteľným vyhlásením pred ním je veľmi zvláštne, že hociktorý dôsledný študent by mal byť tak nesprávne vedený, pokiaľ by nebol pripravený na dávku autorovho hrubého protirečenia.

Poznámka(y) _____

* omyl pera, pozn. prekl.

Zväz. 1, Strana 187 CHYBNÝ NÁZOR

Každý Kruh opakuje na vyššej škále evolučnú prácu predchádzajúceho Kruhu. S výnimkou niektorých vyšších antropoidov, ako práve spomenutý Monadický prítok, alebo skrytá evolúcia, je na konci až do nasledujúceho Manvantara. Ono nemôže byť nikdy dost často opakované, že úplne rozkvitnuté ľudské Monády musia najprv odstúpiť, objaviac sa pred novou úrodou kandidátov na tejto Zemeguli na začiatku ďalšieho cyklu. Teda tam je prestávka; a to je to, prečo v priebehu Štvrtého Kruhu, sa na Zemi objaví človek skôr než nejaká živočíšna tvorba, ako bude popísané.

Ale to stále upozorňuje na to, že autor „Ezoterického Buddhizmu“ má „kázať darvinizmus“ po celý čas. Isté pasáže by zaiste zapožičali tej domnienke výraz. Okrem Okultistov samotných, ktorí sú pripravení priznať čiastočnú korektnosť Darwinovej hypotézy, v neskorších detailoch, podľa zákonov Evolúcie, a po prostrednom bode Štvrtej Rasy. Ten, ktorý sa uskutočnil, fyzika naozaj nemôže poznať, pretože také materiály ležia celkom mimo jej sféry výskumu. Ale čo Okultisti nikdy nepripúšťali, a ani nikdy neuznajú, je to, že človek bol *opica v tomto alebo v ktoromkoľvek inom Kruhu*; alebo že by mohli byť jedným, akokoľvek snád bol „opičí.“ To je zaručené veľkou autoritou, od ktorej dostal svoje informácie autor „Ezoterického Buddhizmu“.

Teda tým, ktorí konfrontujú Okultistov s týmito riadkami hore uvedeného zväzku: „To je dostatočné ako ukážka, ktorú môžeme uviesť tak rozumne – a ktorú musíme, ak by sme hovorili o týchto materiáloch vo všeobecnosti životného impulzu dávajúcemu zrod nerastnej forme, od toho istého druhu impulzu týkajúceho sa *pozdvihnutia rasy opíc k rase zakrpatených ľudí*.“ Tým, ktorým prednesenie tejto pasáže ukazuje na „rozhodný darvinizmus,“ Okultisti odpovedia ukážuc vysvetlenie Majstra („učiteľa“ pána Sinnetta) ktorý tieto riadky poprel, že boli napísané duchom nim prisudzovaným. Kópia tohto listu bola spolu s inými poslaná autorovi pred dvomi rokmi (1886), s ďalšími okrajovými postrehmi, uvádzanými v úvodzovkách v „*Tajnej náuke*.“ To začína vzhľadom na ťažkosti zažívané západnými študentmi, v niektorých zmierujúcich faktoch, toho času daných, s vývinom človeka zo zvieratá, *t.j.*, z nerastnej, rastlinnej a živočíšnej ríše, a radí študentom držať sa náuky analógie a súhlasnosti. Potom sa to dotýka mystéria Dévov,

a dokonca bohovia, musia prejsť cez stavy, ktoré boli súhlasné referujúce na „vtelenie do kovu, vtelenie do rastliny, vtelenie do zvierat a a nakoniec vtelenie do človeka,“ a tento poukaz vysvetľuje potrebu chyby dokonca v éterických rasách Dhjána Čohanov. Vzhľadom na toto hovorí:

„Doposiaľ, kým tieto 'chyby' pokročili a zduchovnili príliš ďaleko sú násilne hodené späť z korábu Dhjána Čohanov do víru nového prvotného vývinu cez nižšie ríše. . . .“ Vzápätí je daný len poukaz o mystériu obsiahnutom v alegórii padlých Asurov, čo bude rozvedené a vysvetlené v Knihe II. Keď sa ich Karma dostane na stupeň ľudského vývinu, „oni budú musieť v rámci odškodnenia vypiť kalich horkosti až do dna. Potom sa stanú aktívnou silou a zmiešajú sa s Elementálmi, postúpenými entitami čistej živočíšnej ríše, vyvíjajúc sa krok za krokom k úplnému typu ľudstva.“

Títo Dhjána Čohanovia, ako vidíme, neprešli cez tri kráľovstvá ako to robia nižší Pitriovia; ani sa nevtelili ako človek do Tretej Rasy. Tak ako hovorí učenie:

„Človek v Prvom Kruhu a Prvej Rase na Zemeguli D, našej Zemi, bola éterická bytosť (Lunárny Dhjáni, ako človek), neinteligentný ale superduchovný a príslušný; podľa zákona analógie, k Prvej Rase Štvrtého Kruhu. V každej z ďalších rás a sub-rás . . . rastie on ešte viac do zapuzdreného alebo vteleného bytia, ale je stále prevažne éterický. . . . Je bezpohlavný, a, tak ako zvieratá a rastliny, vyvíja obľudné telá korešpondujúce s jeho hrubším okolím.“

„II. Kruh. On (Človek) je stále gigantický a éterický, ale rastie spevňovanie a ďalšie zhustenie do tela, je viac fyzickým človekom. Ešte stále menej inteligentný než duchovný (1), pre myseľ je evolúcia pomalšia a obtiažnejšia než pre fyzickú kosť . . .“

„III. Kruh. On má teraz bezchybne pevné alebo kompaktné telo, najprv vo forme obra-ľudoopa, a je teraz inteligentnejší, alebo skôr chytráckejší, než duchovný. Tentoraz na zostupnom oblúku dosiahol bod, kde jeho prvotná duchovnosť je zatmená a zatienená rodiacou sa mentalitou (2). V poslednej polovici Tretieho Kruhu sa jeho gigantická postava znižuje, a jeho telo zlepšuje štruktúru, a on sa stáva viac rozumovým tvorom, hoci stále viac ľudoopom než . . .“

Dévom. . . . (Toto všetko je skoro úplne zopakované v tretej Koreňovej Rase Štvrtého Kruhu.)

„IV. Kruh. Intelekt má v tomto kruhu obrovský vývoj. (Až doteraz) chybné rasy získajú našu (terajšiu) ľudskú reč na tejto zemeguli, na ktorej, od Štvrtej Rasy je jazyk dokonalý a vedomosti vzrastajúce. V tomto čiastočnom bode Štvrtého Kruhu (od Štvrtého Koreňa, alebo Atlantskej rasy) humánnosť plynie osovým bodom malého cyklu Manvantara . . . svet prekypujúci výsledkom intelektuálnej činnosti a duchovného úpadku . . .“

Toto pochádza z autentického listu; čo je neskôr nasledované postrehmi a ďalšími vysvetleniami vystopované tou istou rukou vo forme poznámok pod čiarou.

(1.) „ . . . Originálny list obsahuje hlavné učenie – 'pohľad vtáčieho oka' – a nič nešpecifikuje. . . . No hovoriť 'fyzický človek' hoci limitujúce vyjadrenie ranných Kruhov by bolo unášané späť k podivuhodnému a okamžitému 'obalu kože.' . . . Prvá 'Podstata,' prvé 'telo,' prvá 'myseľ' na prvej úrovni vnímania, na prvej Zemeguli v prvom Kruhu, je to čo sa myslelo. Pre Karmu a evolúciu má -

' . . . zameraný v našej povahe tak čudných extrémov!

Od rozdielnych Podstát* úžasne zmiešaných . . . '

(2.) „Obnoviť: teraz došiel k bodu (analogickému, a ako Tretia Koreňová Rasa v Štvrtom Kruhu) kde jeho („anjel“-človeka) prvotná duchovnosť, je zatmená a zatienená rodiacou sa ľudskou mentalitou, a vy máte pravdivú verziu rovno pred očami. . . .“

Toto sú slová učiteľa – text, slová a vety v zátvorke, a vysvetľujúce poznámky pod čiarou. To sa rozumie, že musí byť obrovský rozdiel v takých termínoch ako „objektivita“ a „subjektivita“, „hmota“ a „spiritualita“, keď sú tie isté termíny aplikované na rozdielne úrovne bytia a vnímania. Toto všetko musí byť prijaté vo svojom relatívnom zmysle. A preto sa trochu čudujeme autorovým vlastným úvahám, akokoľvek dychtivý učiť sa, ešte načisto neskúsený v týchto ťažko pochopiteľných náukách, upadá

Poznámka(y) _____

* Myslí sa tu *Podstata* siedmich hierarchií alebo tried Pitriov a Dhjána Čohanov, ktorí tvoria našu prírodu a Telá.

Zväz. 1, Strana 190 TAJNÁ NÁUKA

do omylu. Rozdiel medzi „Kruhmi“ a „Rasami“ nebol v prijatých listoch vôbec dostatočne definovaný, ani tam nebolo čokoľvek o nutnom skoršom druhu, pretože štandardný východný žiak zistil rozdiel hneď. A čo viac, uvádzať v úvodzovkách listu Majstra (188-), „náuky boli udelené pod nátlakom. . . . Oni boli, takmer, pašovaným tovarom . . . a keď som zostal osamote s jediným dopisovateľom, ďalší, Pán, zatiaľ vyložil karty na stôl, to málo zostáva povedané bez porušenia zákona.“ Teozof, „ktorého by sa to mohlo týkať,“ rozumie tomu, čo to znamená.

Dôsledkom toho všetkého je nula ako už bolo povedané v „listoch“ oprávňujúc uistenie, že Okultná náuka kedy učila, alebo nejaký Adept veril nezmyselnej modernej teórii zostupu človeka zo spoločného predka s opicou – antropoida z aktuálneho živočíšneho druhu iba ak obrazne. Dodnes je svet plný „opičích mužov“ než dreva súc „ľudí ako opíc.“ Opica je posvätná v Indii pretože jej pôvod je Zsvätencom dobre známy, i keď ukrytý hrubým závojom alegórie. Hanuman je syn Pavana (Vayu, „boh vetra“), obludy volanej Kesari, i keď jeho genealógia variuje a Andžany. Čitateľ, ktorý má toto na mysli nájde v Knihe II. *passim**, celé vysvetlenie tejto šikovej alegórie. „Ľudia“ Tretej Rasy (ktorí separovaní) boli „Bohovia“ ich duchovnosti a čistoty, i keď nerozumní, a až doteraz trpiaci nedostatkom myslenia, ako ľudia.

Títo „Ľudia“ Tretej Rasy – predchodcovia Atlant’anov – boli len takí opičí, nerozumní obri, ako boli tie bytosti, ktoré v priebehu Tretieho Kruhu, reprezentovali Ľudstvo. Morálne nezodpovední, to boli títo „ľudia“ tretej Rasy ktorí, cez promiskuitné spojenie s nižšími živočíšnymi druhmi než sú sami, vytvorili chýbajúci článok, ktorý sa stal vekmi neskôr (len v tretej perióde) vzdialeným predchodcom skutočnej opice, ako to teraz nájdeme v opičej rodine.**

Poznámka(y) _____

* na rôznych miestach, pozn. prekl.

** A ak toto nájdené naráža na iné vyjadrenia, ktoré ukazuje zviera neskôr než človeka, potom je čitateľ vyzvaný mať na pamäti, že sa tým myslí len *placentárny cicavec*. V tých dňoch tam boli zvieratá, o ktorých sa zoológii ani nesníva; *a spôsoby rozmnožovania neboli identické* s názormi, ktoré má na vec moderná fyziológia. Vcelku nie je vhodné dotýkať sa takých otázok verejne, ale tam *niet* nezrovnalosti alebo nemožnosti v čomkoľvek.

Zväz. 1, Strana 191 PREDBEŽNÉ STVORENIE ČLOVEKA

Takže skoršie učenia, akokoľvek neuspokojivé, vágne a zlomkovité, neučili evolúciu „človeka“ z „opice.“ Ani autor „Ezoterického Buddhizmu“ to vo svojom diele nikde v toľkých slovách netvrdí; ale, kvôli svojmu sklonu k modernej vede, používa jazyk, ktorý by snáď mohol takú domnienku ospravedlniť. Človek, ktorý predchádzal Štvrtú, Atlantskú rasu, akokoľvek mohol fyzicky vyzeráť ako „gigantická opica“ — „napodobenina človeka, ktorá nemala život človeka“ — bol stále mysliacim a už hovoriacim človekom. „Lemuro-Atlant’an“ bol vysoko civilizovanou rasou, a ak niekto akceptuje tradíciu, ktorá je lepšou históriou než špekulatívna fikcia, ktorá je teraz pod tým názvom podstrčená, bola vyššie, než sme my so všetkými

našími prírodnými vedami a súčasnou degradovanou civilizáciou: Lemuro-Atlant'an uzatvárajúcej rasy takým bol, rozhodne.

A teraz sa môžeme vrátiť k Strofám.

[[Nasledujúca časť]] >> <http://www.stahujte.cez-okno.net/tajna-nauka/12.h.p.blavatska-tajna-nauka-zvazok-I.-kozmozogeneza-kniha-I.-cast-I.-kozmiccka-evolucion-komentare-k-siedmim-strofam-STROFA-VI-4.pdf>

Zdroj: *The Secret Doctrine, THE SYNTHESIS OF SCIENCE, RELIGION, AND PHILOSOPHY*, By H. P. Blavatsky

© 2014 CEZ OKNO, Všetky práva vyhradené, Preklad: PH; Korektúry: Yezid

Vydané na portáli www.cez-okno.net s láskavým dovolením THEOSOPHICAL UNIVERSITY PRESS

Prevzaté z: <http://www.theosociety.org/pasadena/sd/sd1-1-09.htm>

Preklady jednotlivých častí budú vychádzať postupne a nájdete ich všetky vždy na adrese:

<http://www.cez-okno.net/tajna-nauka>

